

af dem. Der er her paa Tingets Bord henlagt et Andragende fra Kommuneraadene, ifølge hvilket de ønske en Erstatning for alt det Arbejde, som statistisk Bureau paalægger dem; jeg tvivler om, at Kommuneraadene ville blive særligt glade ved at skulle holde Arkiv for alle disse Synsforretninger og deres Formænd ved at skulle være Arkivarer. Det er min Overbevisning, at skal der komme noget ud af dette Lovforslag, saa maa det gennemgaa en ganske grundig Behandling i Udvalget, og saa maa Udvalget have sit Øje hæftet paa, at den personlige Ejendomsret er ukrænkelig, og at den personlige Frihed ikke bliver gaaet for nær, og endelig paa, at Kommuneraadene ikke blive overbebyrdede med Arbejde.

Ahlefeldt-Laurvig: Det er jo ikke noget nyt Forslag, som nu foreligger, idet det, som det i Bemærkningerne til det er udtalt, omtrent er enslydende med det Lovforslag, der forrige Aar blev fremsat her i Tinget, og efter de Foredrag, vi nu have hørt dels af det ærede 4de Medlem for 10de Kreds (Steensen-Leth), dels af det ærede Medlem, der sidst talte (la Cour), og dels af det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Danneskjold-Samsø), kunde jeg med god Grund sige, at jeg ikke havde meget at udtale om dette Lovforslag, især da jeg ikke har forandret min Mening i nogen Henseende siden i Fjor. Naar jeg dog gerne vilde lægge Beslag paa det høje Tings Opmærksomhed, er det, fordi Lovforslaget, skønt det ganske vist er det samme i Indhold som i Fjor, fra en anden Side set er noget forskelligt. I forrige Samling støttedes dette Lovforslag til Dels af den forrige Minister, men der var da ogsaa meget, særlig hvad angaar § 1, hvori han gik imod Lovforslaget. Nu er det modsat, idet Forslaget i Aar fremkommer som Regeringsforslag. I Fjor tog jeg det som et Paradennummer, der var lagt frem af nogle Politikere, der manglede tilstrækkelig Popularitet i deres Valgkredse og ønskede at vise deres Elskværdighed over for Husmændene, og i det hele taget vise sig elskværdige i deres Kreds. Denne Gang er det den højt-ærede Landbrugsminister, der træder frem med Lovforslaget, lægger det frem for os og anbefaler det, og det er Landbrugsministeren, som denne Gang vil betone sin Elskværdighed over for Husmændene i Særdeleshed i Modsætning til andre Klasser af Landmænd. Derfor forekommer det mig, at Lovforslagets Stilling her i

Landstinget bliver noget anderledes end forrige Aar, og jeg har ikke den Sikkerhedsfølelse over for det høje Landsting, som jeg havde i Fjor. I Fjor var jeg ganske sikker paa, at Landstinget ikke vilde tage Lovforslaget, i alt Fald ikke § 1, i Aar er jeg mindre sikker, navnlig — som jeg ogsaa tror, jeg sagde i Fjor — fordi Folk her i Landet i Almindelighed ikke have været bange for at skære en bred Rem ud af Ryggen paa de store Landbrugere, særligt naar man har kunnet sige, at det er de større Godsejere. Det er næsten blevet en Specialitet her i Landet og ogsaa her i Tinget, at man siger, at naar et Lovforslag et tilstrækkeligt Antal Gange er kommet frem i Tinget, tage vi det til Slutning, enten vi saa have villet være med til det de forrige Gange eller ej. Det er uheldigt, og jeg vil udtale mig derimod. — Og endelig er det saa ganske naturligt, at naar det er forelagt af Regeringen, ville vi her i Landstinget nødig gaa imod det, og i saa Henseende vil jeg sige som det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Danneskjold-Samsø), at jeg haaber og venter virkelig ogsaa, at vi skulle komme til at tale med den ærede Minister, saaledes at Ministeren maaske vil bøje sig i nogle og vi i andre Retninger, og der er ikke Tvivl om, at vi alle sammen hellere ville imødekomme Ønsker fra Regeringens Side end sætte os derimod. Men jeg maa sige, at netop i denne Henseende nærer jeg nogen Betænkelighed, for naar et Lovforslag forekommer mig uheldigt, gaar jeg imod det, enten det er forelagt af en Højreregering eller en Venstreregering, efter min Vane stemmer jeg imod det, og det vil jeg ogsaa gøre denne Gang.

Det forekommer mig, at Lovforslaget er farligt, og jeg kan i saa Henseende ganske henholde mig til, hvad det ærede 6te Medlem for 2den Kreds og adskillige andre ærede Medlemmer have udtalt. Paragrafferne, lige fra § 2 til § 9 inklusive, forekomme mig at være Bestemmelser, som ikke have stor Betydning; ganske vist, de ville være til Gene for en Del af Godsejerne og de større Landejendomsbesiddere, og jeg tror virkelig ikke, de ville nytte Husmændene noget. Jeg ved i alt Fald, at paa de Godser, jeg besidder, have de nugældende Bestemmelser i de 40 Aar, hvori de have været gældende over for Gaardene, ikke været anvendte i et eneste Tilfælde, og jeg antager, at noget lignende har været Tilfældet andre Steder. De høre til de Bestemmelser, der se smukt